

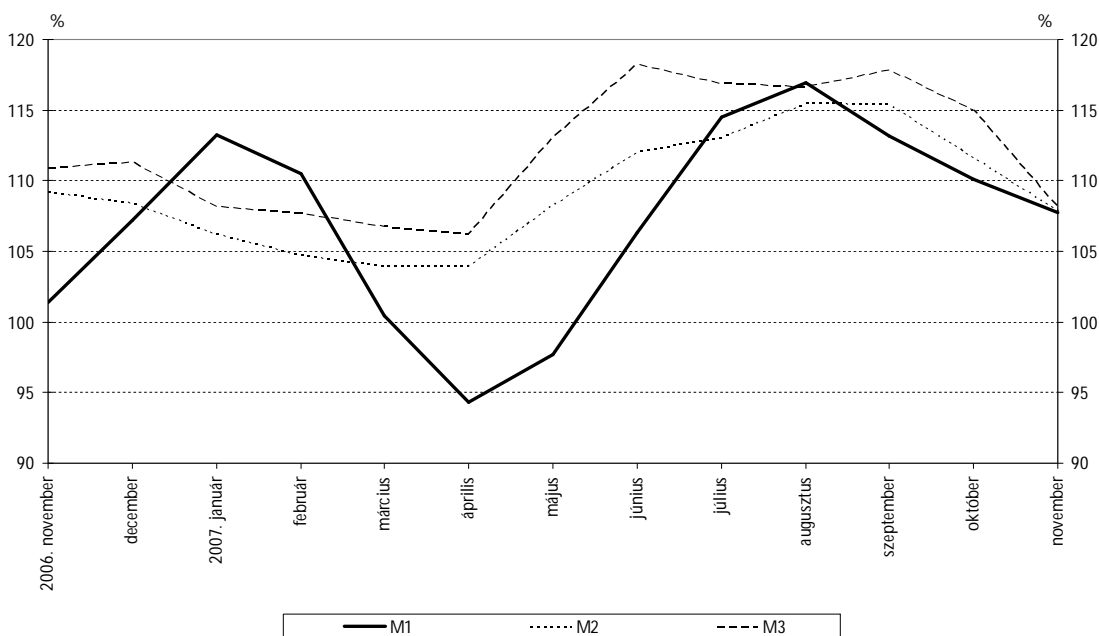
KÖZLEMÉNY

A monetáris pénzügyi intézmények mérlegeinek alakulásáról a 2007. novemberi adatok alapján

2007. novemberben a **monetáris bázis** 143,7 milliárd forinttal 2856,3 milliárd forintra emelkedett. A **monetáris bázis (M0)** rövid bázisú évesített növekedési indexe¹ 120,3% volt.

Mindhárom pénzmennyiség rövid bázisú évesített indexe mérséklődött. Az **M1** és az **M2** pénzmennyiség rövid bázisú évesített indexe – az elmúlt két hónaphoz hasonlóan – 2,3 százalékponttal 107,8%-ra, illetve 3,7 százalékponttal 107,8%-ra csökkent. Az **M3** pénzmennyiség rövid bázisú indexe 6,9 százalékponttal 108,1%-ra csökkent.

1. ábra: A pénzmennyiségek rövid bázisú évesített növekedési indexei

¹Lásd: Módszertani megjegyzések

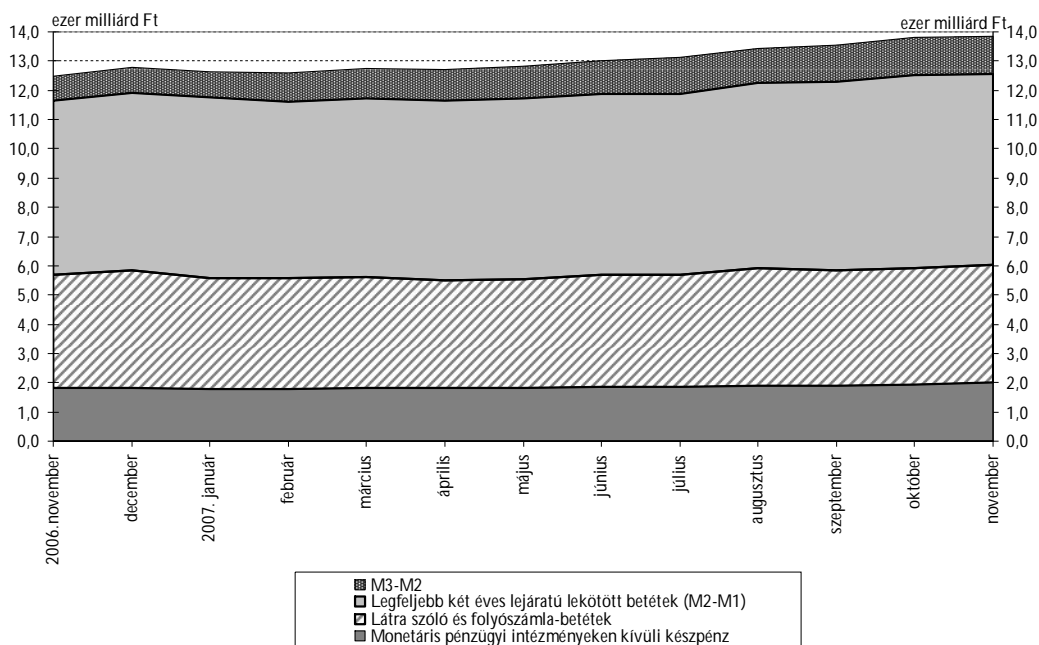
Az **M3** pénzmennyiség eredeti (szezonalisan nem igazított) állománya 35,6 milliárd forinttal 13855,9 milliárd forintra nőtt.

Az **M1** (a monetáris pénzügyi intézményeken kívüli készpénz, továbbá a látra szóló és folyószámlabetétek) részaránya 42,9%-ról 43,7%-ra nőtt, állománya 115,5 milliárd forinttal nőtt. Ezen belül a monetáris pénzügyi intézményeken kívüli készpénz állománya 100,9 milliárd forinttal emelkedett.

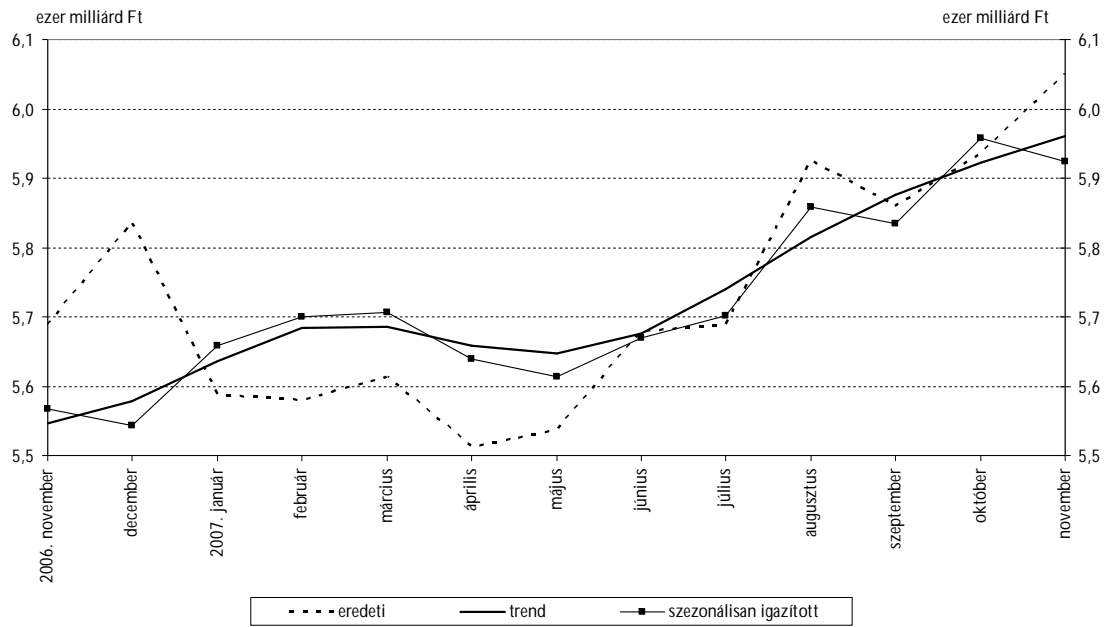
Az **M2-M1** (a legfeljebb két éves lejáratú lekötött betétek) részaránya 47,6%-ról 46,9%-ra csökkent, az állomány 75,6 milliárd forinttal mérséklődött.

Az **M3-M2** (a repó, a pénzügyi alapok befektetési jegyei és a két éven belüli hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok) részaránya 9,5%-ról, 9,4%-ra csökkent, az állomány 4,3 milliárd forinttal mérséklődött.

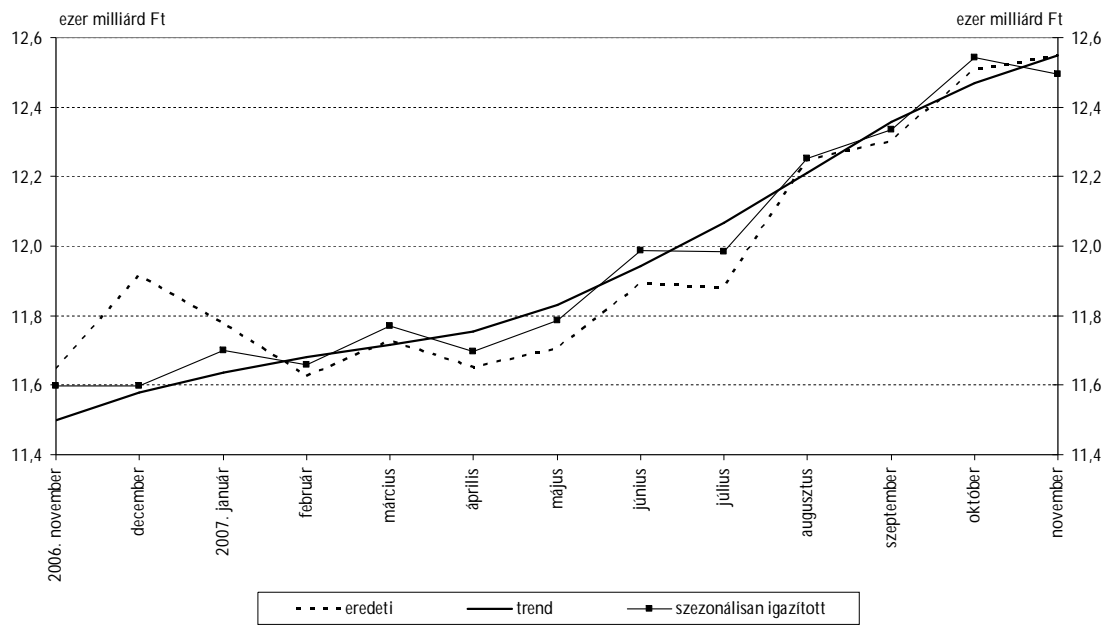
2. ábra: A pénzmennyiségek összetétele

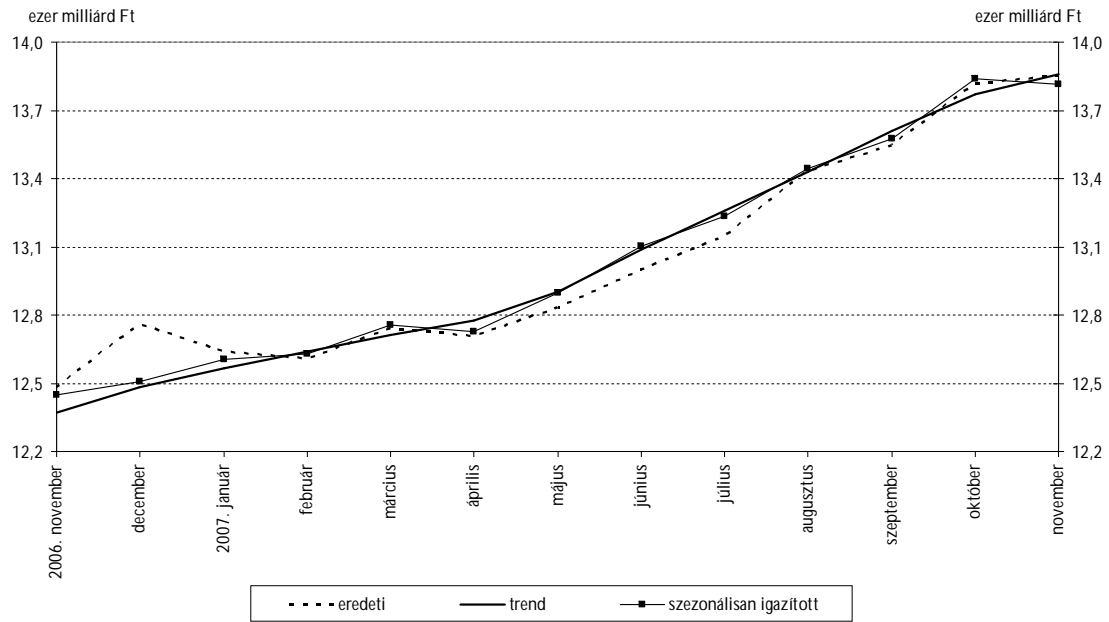
3. ábra: Az M1 állományának szezonálisan igazított adatai

4. ábra: Az M2 állományának szezonálisan igazított adatai

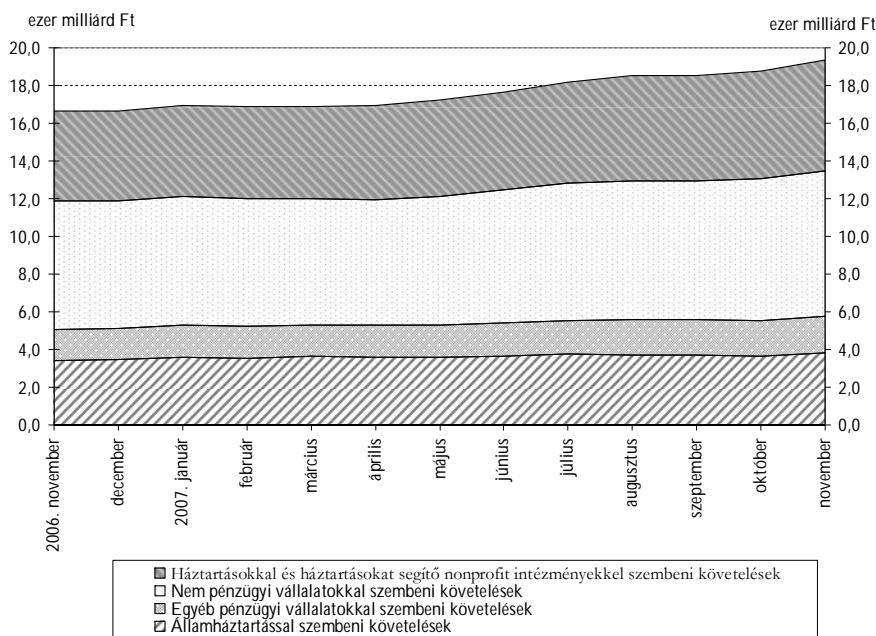
5. ábra: Az M3 állományának szezonálisan igazított adatai

A monetáris pénzügyi intézmények belföldi követeléseinek² állománya április óta növekszik. Novemberben minden megfigyelt belföldi szektor esetében bővült az állomány, így összességében 600,5 milliárd forintra 19343,3 milliárd forintra emelkedett.

A belföldi követelések állományán belül a nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések részaránya a legmagasabb. Ez az arány novemberben 0,5 százalékponttal 39,8%-ra csökkent. A monetáris pénzügyi intézmények háztartásokkal és háztartásokat segítő nonprofit intézményekkel szemben fennálló követeléseinek a teljes belföldi követelések állományához viszonyított aránya 0,1 százalékpontos emelkedéssel 30,3%-ra módosult. Az államháztartással szemben fennálló követelések részaránya 0,3 százalékponttal 19,8%-ra nőtt, az egyéb pénzügyi vállalatokkal szemben fennálló követelések aránya 0,1 százalékponttal 10,1%-ra változott.

6. ábra: A belföldi követelések állományának összetétele

A monetáris pénzügyi intézmények által a **nem pénzügyi vállalatoknak** nyújtott hitelek állománya a szeptemberi csökkenéstől eltekintve május óta növekszik, novemberben 146,8 milliárd forintra 7241,2 milliárd forintra emelkedett. Mindhárom megfigyelt lejáratú kategória esetén nőtt az állomány. Az éven belüli hitelek állománya 37,5 milliárd forintra 2691,8 milliárd forintra, az éven túli hitelek állománya 109,3 milliárd forintra 4549,4 milliárd forintra emelkedett. Az éven túli hitelek közül a hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hitelek állománya 37,5 milliárd forintra 1877,5 milliárd forintra, az 5 évnél hosszabb lejáratú hiteleké 71,9 milliárd forintra 2671,9 milliárd forintra bővült. Novemberben az éven belüli lejáratú hitelek részaránya volt a legmagasabb, mely 0,2

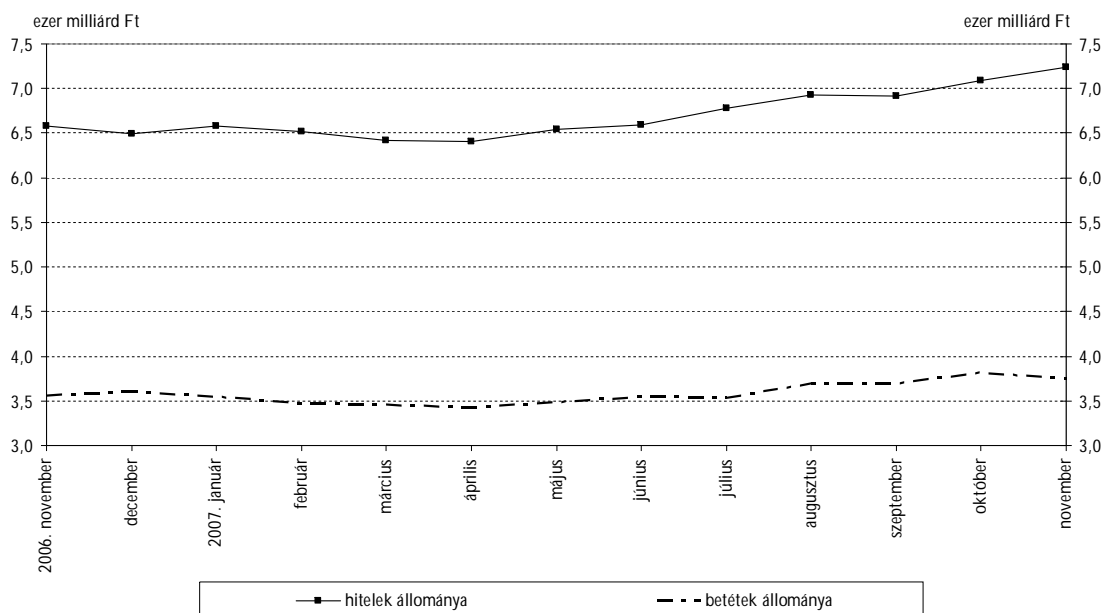
² A hitelekön kívül tartalmazza a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, részvényeket, tulajdonosi részesedéseket is.

százalékpontos csökkenéssel 37,2%-ra változott. Az 5 évnél hosszabb lejáratú hitelek részaránya 0,2 százalékponttal 36,9%-ra nőtt, míg a hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hitelek részaránya változatlanul 25,9% volt.

A devizahitelek részaránya az éven belüli hiteleknel 30,0%-ról 32,1%-ra, a hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hiteleknel 50,2%-ról 52,7%-ra, az 5 évnél hosszabb lejáratú hitelek részaránya 68,9%-ról 69,8%-ra változott. A teljes devizahitel-állomány 206,4 milliárd forinttal volt magasabb az előző havi értéknél. Ezen belül 163,7 milliárd forint tranzakcióból, 42,7 milliárd forint pedig árfolyamváltozásból adódó növekedés volt.

A szektor monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétállománya az előző három hónapban tapasztalt növekedés után, 72,1 milliárd forinttal 3748,1 milliárd forintra mérséklődött. A betétek állományán belül 51,8% volt a látra szóló és folyószámlabetét-állomány aránya, a lekötött betéteké 47,9%-ot, a repóké pedig 0,3%-ot tett ki. A látra szóló és folyószámlabetét-állomány 30,4 milliárd forinttal 1942,5 milliárd forintra nőtt. Ezen belül a forint betétállomány 77,7 milliárd forinttal növekedett, a devizában denominált betétek állománya 47,3 milliárd forinttal csökkent. A legfeljebb 1 évre lekötött betétállomány 106,9 milliárd forinttal csökkent, amelyen belül a forint betétállomány 33,2 milliárd forinttal, a deviza betétállomány 73,7 milliárd forinttal mérséklődött. Az egy évnél hosszabb lekötésű betétek állománya kismértékben változott, 3,0 milliárd forinttal nőtt. A repók állománya 1,5 milliárd forinttal emelkedett.

7. ábra: A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei

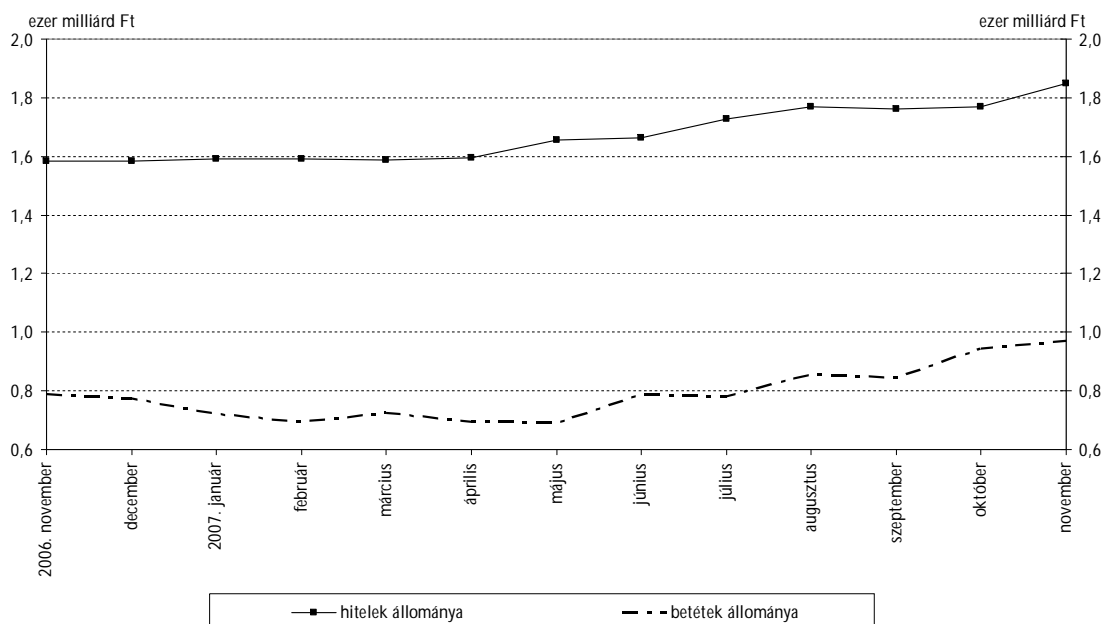

Az **egyéb pénzügyi vállalatoknak** nyújtott hitelek állománya – a szeptemberi csökkenés kivételével – április óta növekszik. Novemberben 76,4 milliárd forinttal 1847,0 milliárd forintra bővült. Az összes hitelen belül legnagyobb aránnyal bíró hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hitelek részaránya 46,6%-ról 45,4%-ra, az 5 éven túli hitelek aránya 24,2%-ról 24,7%-ra, az éven belüli hiteleké 29,2%-ról 29,9%-ra módosult.

A forinthitelek állománya 20,5 milliárd forinttal, a devizahiteleké 55,9 milliárd forinttal emelkedett. Ez utóbbi változás 32,9 milliárd forint árfolyamváltozásból, valamint 23,0 milliárd forint tranzakcióból eredő növekedés eredménye.

A szektor monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betéteinek állománya 26,1 milliárd forinttal volt magasabb az előző havi értéknél, 970,8 milliárd forintot tett ki. A látra szóló és folyószámlabetétek állománya 16,1 milliárd forinttal nőtt, a lekötött betéteké 25,4 milliárd forinttal csökkent, míg a repók állománya 35,4 milliárd forinttal bővült.

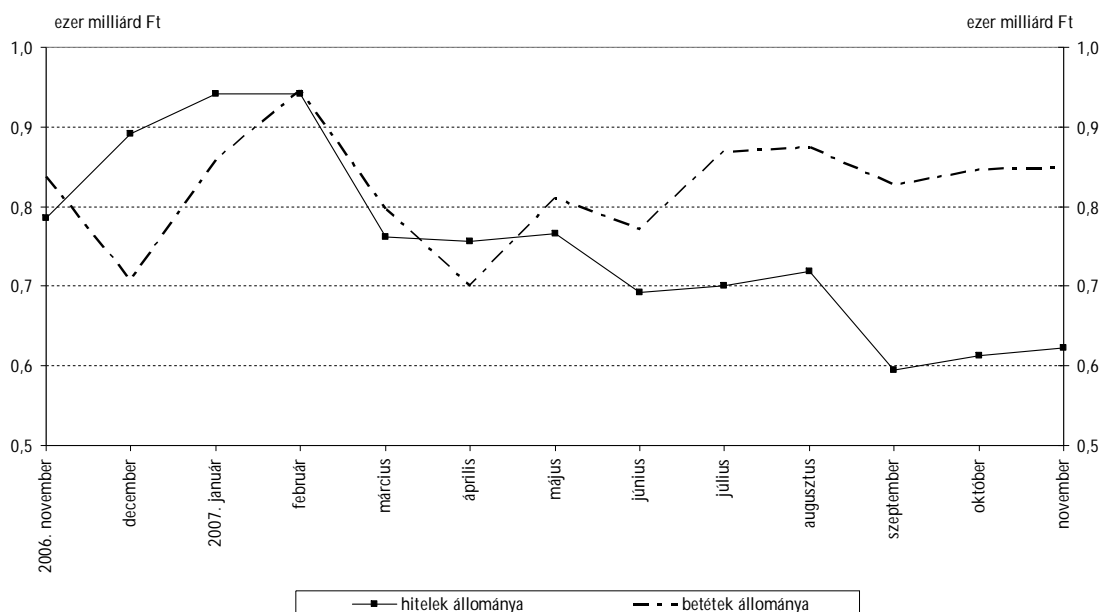
8. ábra: Az egyéb pénzügyi vállalatok hitelei és betétei

A monetáris pénzügyi intézmények által az **államháztartás**nak nyújtott hitelek állománya 9,2 milliárd forinttal 622,2 milliárd forintra emelkedett.

Az államháztartás által a monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétek állománya 3,3 milliárd forinttal 849,4 milliárd forintra nőtt, ami a központi kormányzat által elhelyezett betétek 23,1 milliárd forint értékű növekedéséből, valamint a helyi önkormányzatok betéteinek 19,8 milliárd forint értékű mérséklődéséből adódik.

9. ábra: Az államháztartás hitelei és betétei

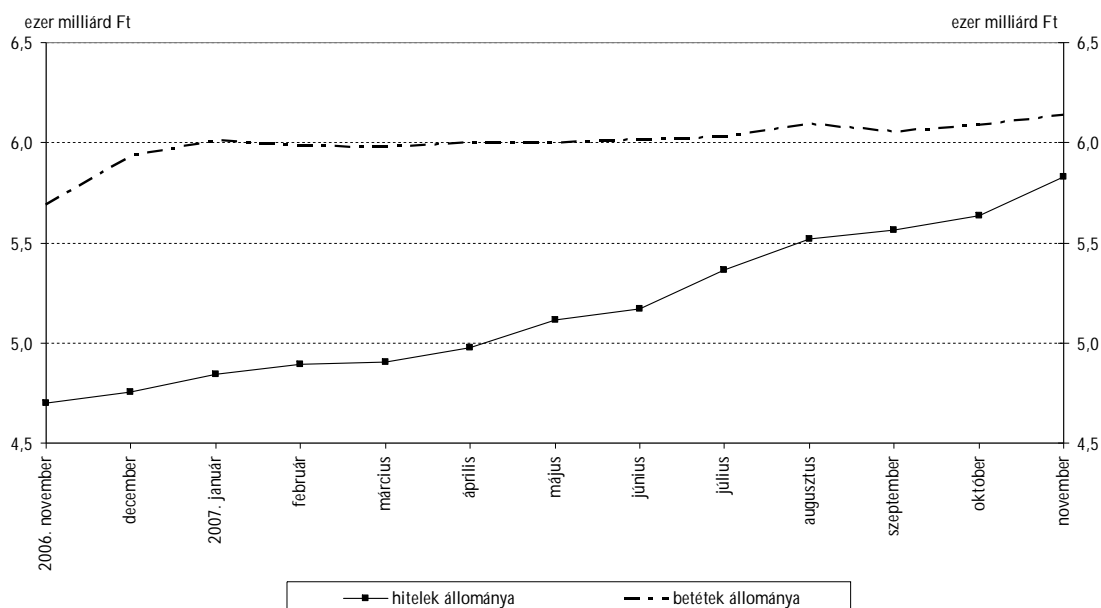

A háztartásoknak nyújtott hitelek állományában folytatódott az évek óta tartó növekedési tendencia, az állomány 195,1 milliárd forinttal 5831,3 milliárd forintra nőtt. A forintban nyújtott hitelek állománya 9,2 milliárd forinttal csökkent, a devizahiteleké 204,2 milliárd forinttal emelkedett. A devizahitelek növekedésének összetevői közül 134,9 milliárd forint értékű növekedés tranzakcióból, 69,3 milliárd forint értékű növekedés pedig árfolyamváltozásból ered. Az összes hitelállományon belül a devizahitelek részaránya októberhez képest tovább emelkedett, 52,3%-ról 54,1%-ra. Ez az arány az elmúlt két évben folyamatosan nő, ebben a hónapban közel kétszerese a 2005. novemberi értéknek.

A háztartások által a monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétek állománya 52,7 milliárd forinttal 6140,0 milliárd forintra emelkedett.

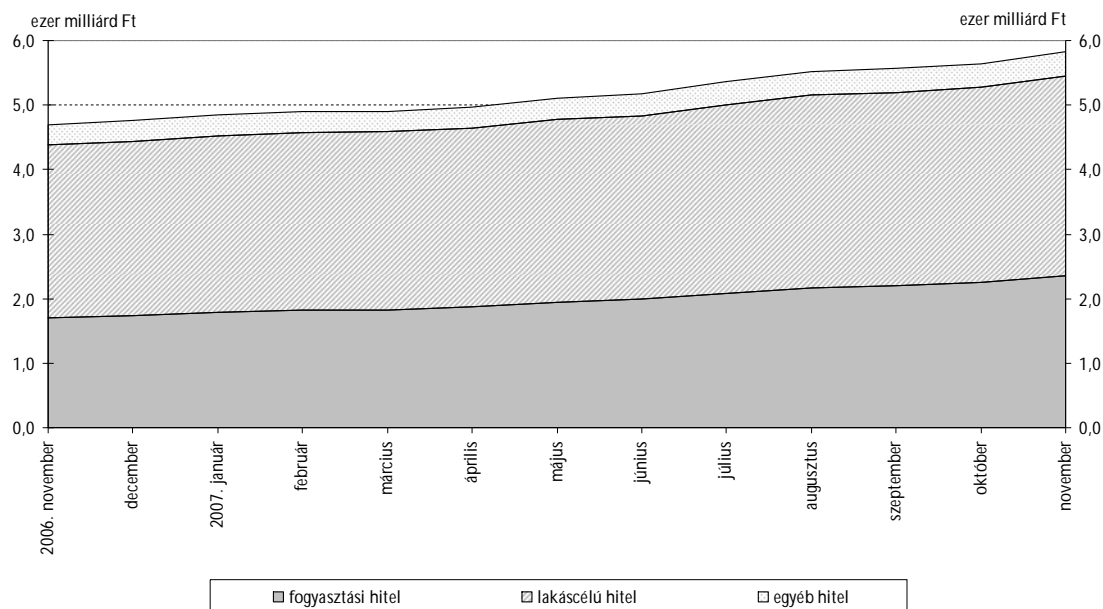
2006. novemberhez képest a háztartási hitelek állománya 24,0%-kal, míg a betéteké 7,9%-kal bővült, a két állomány közötti különbség az elmúlt egy évben 68,7%-kal csökkent.

10. ábra: A háztartások hitelei és betétei

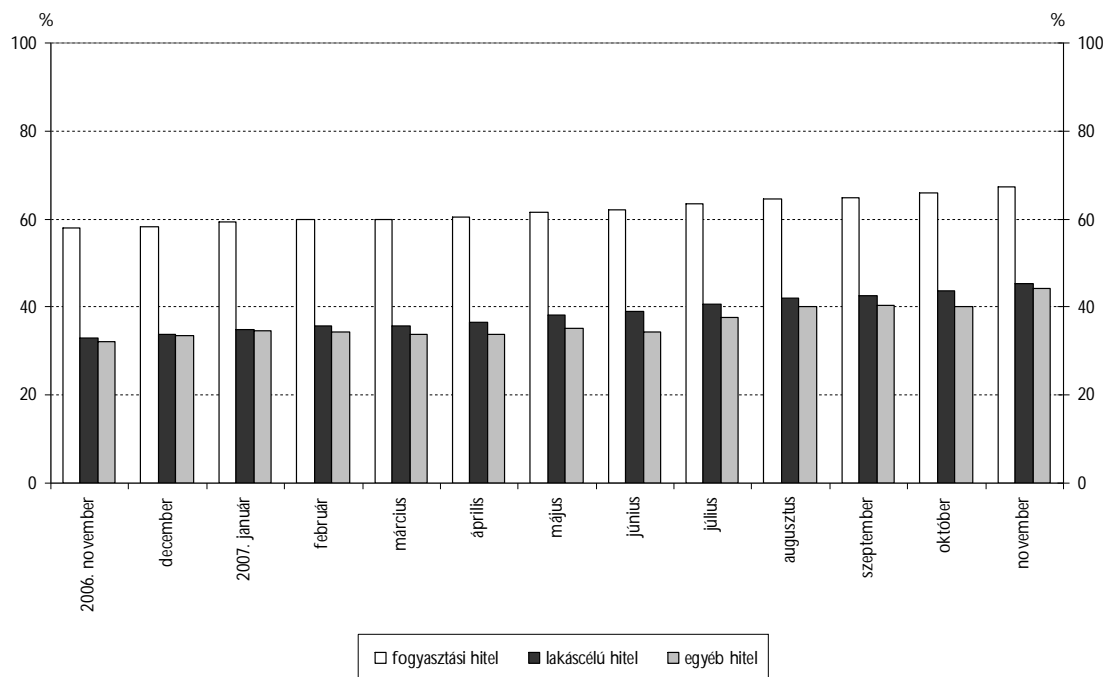

A háztartásoknak nyújtott hitelekben belül a hiteltípusonkénti részarány nem változott számottevően. A lakáscélú hitelek részaránya 53,2% volt, az állomány 76,1 milliárd forinttal növekedett. A lakáscélú hitelekben belül a devizahitelek aránya 43,7%-ról 45,4%-ra nőtt. A fogyasztási célú hitelek súlya a háztartásoknak nyújtott összes hitelen belül 40,3% volt, az állomány 99,2 milliárd forinttal emelkedett. A fogyasztási hitelek esetén a devizahitelek részaránya 66,0%-ról 67,2%-ra változott. Az egyéb hitelek állománya 19,8 milliárd forinttal nőtt, ezen belül 44,2% volt a devizahitelek aránya.

11. ábra: A háztartásoknak nyújtott hitelek állományának összetétele

12. ábra: A háztartásoknak nyújtott devizahitelek részaránya az egyes hiteltípusokon belül

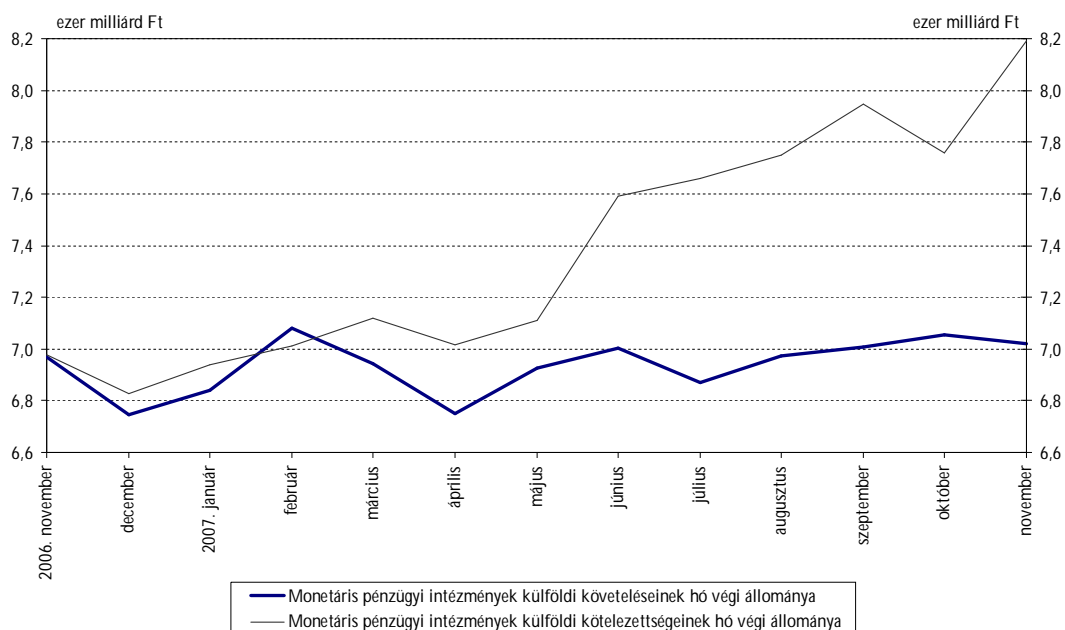
A háztartások által a monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betéteken belül a látra szóló- és folyószámlabetétek állománya 24,4 milliárd forinttal csökkent. A lekötött betétek állománya 77,0 milliárd forinttal bővült, ezen belül az éven belüli lejáratra lekötött betéteké 76,8 milliárd forinttal, az éven túli lejáratra lekötött betéteké 0,2 milliárd forinttal nőtt.

A monetáris pénzügyi intézmények külföldi kötelezettségeinek és követeléseinek állománya közötti különbség tovább növekedett. A külföldi követelések állománya 33,3 milliárd forinttal 7019,5 milliárd forintra mérséklődött, a külföldi kötelezettségek állománya 435,3 milliárd forinttal 8193,4 milliárd forintra bővült, elérve ezzel az eddigi legmagasabb szintet. A szektor nettó kötelezettség-állománya 468,5 milliárd forinttal nőtt.

A jegybank külfölddel szembeni követelés-állománya 38,0 milliárd forinttal 4412,4 milliárd forintra, külföldi kötelezettség-állománya 8,5 milliárd forinttal 435,9 milliárd forintra emelkedett. A nettó követelés-állomány 29,6 milliárd forinttal nőtt.

Az egyéb monetáris pénzügyi intézmények külfölddel szembeni nettó kötelezettség-állománya 498,1 milliárd forinttal nőtt. A külföldi követelés-állomány 71,3 milliárd forinttal 2607,1 milliárd forintra csökkent, a kötelezettség-állomány 426,8 milliárd forinttal 7757,5 milliárd forintra növekedett. Ez utóbbi növekedésből 77,6 milliárd forint árfolyamváltozás, 349,2 milliárd forint tranzakció következménye, melynek jelentős részét néhány nagyobb egyedi ügylet tette ki.

13. ábra: A külföldi követelések és kötelezettségek

Módszertani megjegyzések

A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik. A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.

Az adatok összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében szükség van a szezonális ingadozások és a torzító tényezők kiszűrésére, ezért a monetáris aggregátumok idősorán szezonális igazítást végzünk. A trendadatokat a szezonális igazítás során azonosított egyedi hatásokhoz tartozó kiugró értékek, valamint a modell által nem magyarázott véletlen összetevők kiszűrésével kapjuk a szezonális hatástól megtisztított adatokból.

A közleményben szereplő 1 havi bázisú (vagy rövidbázisú) növekedési indexek képzése a trendadatokból történik úgy, hogy a tárgyidőszak adatát elosztjuk az előző hónap adatával, majd a hányadost a tizenkettedik hatványra emelve évesítjük. A trendadatok felhasználása

azért szükséges, mert az 1 havi bázisú indexek változékonyabbak, és a szezonális kiszűrése nélkül egyedi hatásokat is tartalmazhatnak. Az évesítés hatására a rövidbázisú index összehasonlíthatóvá válik a többi éves indexszel.

A rövidbázisú indexek előnye, hogy kizárólag az utolsó hónap eseményeit tükrözik. Ezzel szemben az éves (az előző év azonos havi adatához viszonyított, 12 havi bázisú) indexek a teljes elmúlt év változásait reprezentálják, de ugyanakkor stabilabb viselkedést mutatnak.

A közleményhez felhasznált alapadatok az MNB Internetes honlapján http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=0708_monstatpubl_huxls elérési útvonalon megtalálhatóak.

Budapest, 2007. december 28.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA